

України, Ін-т педагогічної освіти і освіти дорослих. Київ : ВД «ЕКМО», 2011. 324 с.

10. Сиротенко Г. О. Сучасний урок: інтерактивні технології навчання. Херсон: Основа, 2003. 80 с.

11. Українська мова: підруч. для 11 кл. загальноосвіт. навч. закл. з навчанням укр. мовою: академ. рівень, профіл. рівень / С. О. Караман, О. В. Караман, М. Я. Плющ, В. І. Тихоша. Київ : Освіта, 2011. 416 с.

REFERENCES

1. Hryhorieva, O. V. (2013). Psykholohichni mezhi osobystosti ta metod otsinky yikh sformovanosti. [Psychological boundaries of personality and the method of assessing their formation]. Nauka i osvita. № 1–2. S. 8–13. [in Ukrainian]

2. Kohut, O. I. (2005). Interaktyvni tekhnolohii navchannia. [Interactive learning technologies]. Ternopil: Aston, 203 s. [in Ukrainian]

3. Komar, O. (2006). Navchannia shkolariv za interaktyvnymy metodamy. [Teaching students using interactive method]. Ridna shkola. № 5. S. 57–60. [in Ukrainian]

4. Mikhaltsova, T. V. (2007). Formuvannia natsionalno-movnoi osobystosti na urokakh slovesnosti. [Formation of a national and linguistic personality in the lessons of literature]. Vychaiemo ukrainsku movu ta literaturu. № 26. S. 7–9. [in Ukrainian]

5. Pentyliuk M. I., Okunevych T. G. (2007). Suchasnyi urok ukrainskoi movy. [A modern Ukrainian language lesson]. Kharkiv: Vyd-vo «Osnova», 176 s. [in Ukrainian]

6. Pometun, O. (2002). Interaktyvni tekhnolohii navchannia: teoriya i praktyka. [Interactive learning technologies: theory and practice]. Kyiv: Vyd-vo A.C.K. 136 s. [in Ukrainian]

7. Pometun, O. (2004). Suchasnyi urok: interaktyvni tekhnolohii navchannia: nauk.-metod. posibnyk. [Modern lesson: interactive learning technologies: scientific and methodological manual] / O. Pometun, L. Pyrozhenko. Kyiv: Vyd-vo A.C.K. 192 s. [in Ukrainian]

8. Radzih, S. (2009). Integracia interaktyvnykh tehnologii na urokakh ukrainskoi slovesnosti. [Integration of interactive technologies in Ukrainian literature lessons]. Ternopil: Pidruchnyky i posibnyky. 63 s. [in Ukrainian]

9. Sysoieva, C. O. (2011). Interaktyvni tekhnolohii navchannia doroslykh: navchalno-metodychnyi posibnyk. NAPN Ukrainy, In-t pedahohichnoi osvity i osvity doroslykh. [Interactive technologies for adult learning: a study guide.

NAPS of Ukraine, Institute of Pedagogical and Adult Education]. Kyiv: VD «ЕКМО», 324 s. [in Ukrainian]

10. Syrotenko, G. O. (2003). Suchasnyi urok: interaktyvni tekhnolohii navchannia. [Modern lesson: interactive modern technologies]. Herson: Osnova. 80 s. [in Ukrainian]

11. Ukrainska mova: pidruch. dla 11 kl. zahalnoosvit. navch. zakl. z navchanniam ukr.movoiu: akadem. riven, profil.riven (2011). [Ukrainian language: textbook for 11th grade of secondary schools with Ukrainian language of instruction: academic level, profile level] / S. O. Karaman, O. V. Karaman, M. Ya. Plushch, V. I. Tykhosha Kyiv: Osvita. 416 s. [in Ukrainian]

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ

ГЕРМАН Вікторія Василівна – кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри української мови і літератури Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка.

Наукові інтереси: проблемні питання синтаксичної організації простого і складного речень, мовна культура, риторична культура, медіакультура, соціолінгвістика, лінгводидактика.

ЛОГВИНЕНКО Аліна Сергіївна – студентка I курсу магістратури факультету іноземної та слов'янської філології, Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка.

Наукові інтереси: мовна культура, медіакультура, лінгводидактика.

INFORMATION ABOUT THE AUTHORS

HERMAN Viktoriia Vasylivna – Candidate of the Philological Sciences, associate professor, Head of the Department Ukrainian Language and Literature, Sumy State Pedagogical University named after A.S. Makarenko.

Scientific interests: problematic issues of syntactic organization of simple and complex sentences, language culture, rhetorical culture, media culture, sociolinguistics, linguodidactics.

LOHVYNENKO Alina Serhiivna – First-year master's student of Foreign and Slavic Philology Faculty, Sumy State Pedagogical University named after A.S. Makarenko.

Scientific interests: language culture, media culture, linguodidactics.

Стаття надійшла до редакції 09.02.2025 р.

УДК 37.012:[378.147:37.011.3-051]

DOI: 10.36550/2415-7988-2025-1-217-264-269

ЧУВАСОВ Михайло Олегович –

доктор філософії,

докторант Центральноукраїнського державного

університету імені Володимира Винниченка

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-2024-9095>

e-mail: mochuvasov@gmail.com

ТЕХНОЛОГІЗАЦІЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ЯК ПРОЦЕС ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ ДО ДІАГНОСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

У статті розглядається технологізація професійної підготовки як цілеспрямований процес формування готовності майбутніх педагогів до діагностичної діяльності, який передбачає тісний взаємозв'язок змісту, методичного й технічного оснащення, створення технологічно-методичного освітнього середовища, реалізації систематичного психолого-педагогічного супроводження, використання технологій і діагностичного інструментарію та зумовлює: а) конкретизацію мети й завдань до підготовки майбутніх педагогів до діагностичної діяльності; б) наявність набору процедур, способів й засобів що забезпечують збір необхідної діагностичної інформації; г) алгоритми, що організують студентів на подолання складних ситуацій; д) технологію психолого-

педагогічного та методичного супроводу, консультування та своєчасної підтримки студентів у ході опановування теоретичними основами й методикою діагностичної діяльності.

Схарактеризовані її методологічна основа, механізми, технологічний інструментарій формування готовності майбутніх педагогів до діагностичної діяльності. Експериментально перевірені результати впливу дослідної програми на позитивну динаміку рівнів сформованості цього складного особистісного утворення як важливого складника педагогічного професіоналізму. Виявлені ресурси технологізації професійної підготовки (діагностичні технології, процедури, діагностичний інструментарій, систематичного психолого-педагогічного супроводу цього процесу) та технології підготовки студентів до діагностичної діяльності, що забезпечують якість вищої освіти.

Унаслідок узагальнення результатів дослідження можна стверджувати, що ефективність технологізації професійної підготовки з формування готовності майбутніх педагогів до діагностичної діяльності суттєво підвищується внаслідок обґрунтування, розроблення її теоретичних і методичних засад, їх реалізації в практиці закладу вищої освіти у спеціально створених педагогічних умовах.

Ключові слова: професійна підготовка, діагностична діяльність, технологізація підготовки, готовність до діагностичної діяльності, технології, діагностичний інструментарій.

CHUVASOV Mykhailo Olegovich –

Doctor of Philosophy Doctoral Candidate of

Volodymyr Vynnychenko Central Ukrainian State University

ORCID: <http://orcid.org/0000-0002-2024-9095>

e-mail: mochuvasov@gmail.com

TECHNOLOGIZATION OF PROFESSIONAL TRAINING AS A PROCESS OF FORMING THE READINESS OF FUTURE TEACHERS FOR DIAGNOSTIC ACTIVITIES

The article considers the technologization of professional training as a purposeful process of forming the readiness of future teachers for diagnostic activities, which involves a close relationship between content, methodological and technical equipment, the creation of a technological and methodological educational environment, the implementation of systematic psychological and pedagogical support, the use of technologies and diagnostic tools and determines: a) specification of the goal and tasks for training future teachers for diagnostic activities; b) the presence of a set of procedures, methods and means that ensure the collection of the necessary diagnostic information; d) algorithms that organize students to overcome difficult situations; e) the technology of psychological and pedagogical and methodological support, counseling and timely support of students in the process of mastering the theoretical foundations and methodology of diagnostic activities.

Its methodological basis, mechanisms, and technological tools for forming the readiness of future teachers for diagnostic activities are characterized. The results of the impact of the research program on the positive dynamics of the levels of formation of this complex personal formation as an important component of pedagogical professionalism are experimentally verified. Resources for the technologization of professional training (diagnostic technologies, procedures, diagnostic tools, systematic psychological and pedagogical support of this process) and technologies for preparing students for diagnostic activities that ensure the quality of higher education are identified.

As a result of generalizing the results of the study, it can be stated that the effectiveness of technologization of professional training in forming the readiness of future teachers for diagnostic activities is significantly increased as a result of substantiation, development of its theoretical and methodological principles, and their implementation in the practice of a higher education institution in specially created pedagogical conditions.

Key words: professional training, diagnostic activities, technologization of training, readiness for diagnostic activities, technologies, diagnostic tools.

Постановка та обґрунтування актуальності проблеми. Зміни характеру освіти відповідно потребам суспільства в технологічно грамотних, здатних до творчої діяльності фахівців зумовлюють необхідність пошуку нових шляхів й засобів підвищення якості професійної підготовки в їх професійному становленні. Це зумовлює реалізацію в освітньому процесі пріоритетів: можливість отримання якісної вищої освіти; відповідність її світовим стандартам, забезпечення технологічної спрямованості; індивідуалізація навчальних планів і програм і відповідність їх потребам суспільства; спрямованість професійної підготовки на формування творчої, технологічно підготовленої особистості, здатної використовувати інноваційні освітні та діагностичні технології для розв'язання професійних проблем, створення необхідних умов для збагачення не лише професійної компетентності, а й технологічно-методичного потенціалу особистості та її здібності своєчасно і систематично діагностувати динаміку рівнів зростання власного професіоналізму в системі закладу вищої освіти.

Модернізація професійної підготовки майбутніх фахівців співвідноситься зі тенденцією перенесення уваги суб'єктів освітнього процесу з засвоєння професійних знань на їх використання в практичній діяльності та професійному зростанні,

розвитку здатності діагностування продуктивності досягнутих власних результатів. Ця тенденція реалізується в системі професійної підготовки не лише на збагаченні багажу професійних знань, але й на використанні їх як інструменту практичних дій, розвитку здатності виміру їх впливу на формування творчого образу фахівця. Особливість професійної підготовки, зокрема педагогічних кадрів, характеризується структуруванням змісту на принципах технологізації освіти, оновленням методики та технології, різноманітністю видів педагогічної діяльності з тим, щоб майбутні педагоги були здатні ефективно розв'язувати професійні проблеми, розуміти перспективу використання засвоєних знань в освітніх ситуаціях, діагностувати якість досягнутих результатів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Вимоги суспільства до якості вищої освіти потребують нововведень, що підвищує затрати на професійну підготовку спеціалістів й створює організаційні складності. При цьому важливі не лише інновації та нововведення в розв'язанні професійних проблем, а й вимір їх впливу на продуктивність праці. Доказовість продуктивності інновацій і нововведень залежить від ступенів готовності фахівця до діагностичної діяльності. Спрямованість професійної підготовки майбутніх

педагогів на формування їхньої готовності до діагностичної діяльності слугує важливим ресурсом якості освіти.

Різні аспекти професійної підготовки, її технологізації та ролі діагностики відповідно професійного становлення студентів розглядаються у працях Л. Кондрашової [1], С. Мартиненко [2], О. Мельник [3], І. Новик [4], О. Савченко [5], Н. Чувасової [6] та ін. Не випадково С. Мартиненко зазначає, що підготовка до діагностичної діяльності має свої особливості, цілі й завдання її визначатимуться відповідно результатам контролю та оцінювання якості, як основних показників продуктивності педагогічного процесу [2, с. 102]. О. Савченко відмічає, що особистісно орієнтоване навчання ґрунтується на педагогічній діагностиці, яка допомагає приймати раціональні рішення [5].

Закордонні вчені V. Austin [7], M. Clement [8] наголошують на практико орієнтованій підготовці, реалізація якої неможлива без систематичної діагностичної діяльності необхідності застосування різноманітних технологій. М. Ланей [10, с. 82] і К. Маренен [11, с. 487] професійну підготовку пов'язують з діагностуванням, наголошуючи, що єдність цих процесів позитивно впливає на якість педагогічної освіти.

Мета статті – обґрунтування теоретичних основ технологізації професійної підготовки та виявлення її ресурсних можливостей у формуванні готовності майбутніх педагогів до діагностичної діяльності в умовах закладу вищої освіти.

Виклад основного матеріалу дослідження. Продуктивність професійної підготовки в формуванні готовності майбутніх педагогів до діагностичної діяльності залежить від можливості реалізації об'єктивних закономірностей і використання технологічних засобів для перенесення досвіду, що вони набувають в ході виконання діагностичних функцій в освітньому процесі, в самостійну професійну працю. У зв'язку з цим зростає увага дослідників до проблем технологізації професійної підготовки в активізації позиції майбутніх педагогів в діагностичній діяльності та її результативності в забезпеченні якості вищої освіти.

Л. Кондрашова технологізацію професійної підготовки розглядає як модель, в якій ставиться мета й досягаються на основі змістово-процесуального підходу конкретні результати – особистість фахівця – засобом використання різноманітних видів, форм, методів навчання, оперування однотипним змістом на основі дидактичної взаємодії в системі «викладач – студенти» [1].

Ми виходимо з того, що технологізація професійної підготовки з формування готовності майбутніх педагогів до діагностичної діяльності – це системний, цілеспрямований процес, що впливає на всі компоненти цього складного особистісного утворення, передбачаючи тісний їх взаємозв'язок, залежність від технологічної спрямованості змісту, методичного й технічного оснащення, створення технологічного-методичного освітнього середовища, реалізації систематичного психолого-педагогічного

супроводження, використання діагностичного інструментарію.

Зміст технологізації професійної підготовки з формування готовності майбутніх педагогів до діагностичної діяльності розглядається як збір інформації, необхідної для створення діагнозу про стан та рівень сформованості готовності майбутніх педагогів до діагностичної діяльності, який об'єднує діагностичні дані про способи її організації, набір діагностичних процедур й інструментарію, способи систематизації, узагальнення даних для використання їх з метою подальшого удосконалення освітнього процесу та його впливу на професійне зростання майбутніх педагогів.

Технологізація професійної підготовки з формування готовності студентів до діагностичної діяльності будується на основі системного, студентоцентричного, компетентнісного, діяльнісно-аналітичного, процедурно-ситуативного підходів, реалізація яких зумовлює: а) конкретизацію мети й завдань технологізації підготовки майбутніх педагогів до діагностичної діяльності; б) наявність набору процедур, способів й засобів що забезпечують збір необхідної діагностичної інформації; г) алгоритми, що організують студентів на подолання складних ситуацій; д) технологію психолого-педагогічного та методичного супроводу, консультування та своєчасної підтримки студентів у ході опановування теоретичними основами й методикою діагностичної діяльності.

Основними механізмами технологізації підготовки з формування готовності студентів до діагностичної діяльності є:

- створення позитивного психологічного клімату та технологічного-методичного освітнього середовища, складниками яких є дидактична взаємодія професійної підготовки та діагностичної діяльності, єдність теоретичних знань і практичних дій, включення кожного студента в різноманітні види діагностичної діяльності й комунікації;

- формулювання вимог до діагностичної діяльності й відносин у системі «викладач - студенти», що відповідають рівню їх готовності до розв'язання діагностичних завдань;

- ознайомлення студентів з технологічними системами, способами діагностування, формами й засобами збору діагностичної інформації, накопичення методичного й інструментального обладнання діагностичного процесу, вибору конкретних дій та використання різних технологій, які збагачують їх досвід у діагностичній діяльності;

- надання своєчасної педагогічної допомоги й психолого-педагогічного супроводження діагностичної діяльності;

- накопичення досвіду використання діагностичної інформації та інноваційних технологій в оновленні змісту професійної підготовки й ознайомлення з тенденціями, концепціями, напрямками реалізації діагностичної діяльності та її можливостей у підвищенні якості педагогічної освіти.

Основними засобами технологізації професійної підготовки є різноманітні технології, які є алгоритмом вивчення стану освітнього процесу,

можливостей та здібностей його учасників, системи способів, принципів й регуляторів, методів й засобів аналізу та оцінювання результатів процесу, явища, зібраних даних, що діагностуються. Особливу значущість в технологізації професійної

підготовки, спрямованої на формування готовності майбутніх педагогів до діагностичної діяльності, набувають діагностичні технології (приклад яких наведено у табл. 1).

Таблиця 1.

Технологія підготовки майбутніх педагогів до діагностичної діяльності

Мета – опановування теоретичними й практичними основами реалізації діагностичної діяльності у ході освітнього процесу.

Завдання: постановка цілі діагностичних процедур й операцій; розроблення маршруту їх досягнення, вибір засобів й методів виконання діагностичних операцій та процедур, планування діагностичних дій (збір даних, спостереження, аналіз, систематизація зібраної інформації, її оцінка, узагальнення висновків, опис діагнозу).

Технологія виконання діагностичних операцій

№	Назва операції	Призначення діагностичної операції	Реалізація діагностування	Методичне супроводження
1	Вибір об'єкта діагностування	Оцінці дії відносно результатів й зусиль у процесі виконання діагностичних дій	Вибір діагностичних способів й засобів виконання діагностичних операцій; збір інформації, її аналіз, зіставлення досягнутих результатів з початковим станом, при необхідності їх корекція; опис діагнозу	Консультації, моніторинг й контроль з боку викладача; коментарі: «Твій результат мав бути більш продуктивним, коли б тобі вдалося...», «Ймовірно ти сам незадоволений результатом, тому що...»
2	Виявлення труднощів	Активізація мислення, концентрація зусиль	Виявлення складних моментів діагностування	«Це не так престижно ...»; «Робота дуже складна»
3	Виконання операцій	Стимулювання самостійних дій, бажання досягнути позитивного результату	Час, роки виконання операцій	Побажання: для досягнення результату важливо акцентувати зусилля на опануванні методами діагностування
4	Відмова від педагогічної допомоги	Стимулювання самостійних діагностичних дій	Виявлення необхідних умов для об'єктивного вивчення явища, збору даних, їх оброблення	Допомога з забезпечення необхідних умов
5	Мотивація діагностичних дій	Розуміння значущості діагностування, збір даних про професійне зростання	Аналіз й оцінка діагностичної інформації, опис результатів	Аналіз допущених помилок; «Як можливо виконати завдання більш раціонально»
6	Порівняння досягнутих результатів з запланованими	Створення емоційно-сприятливого клімату	Виявлення слабких місць, які потребують корекції	Оцінка й коментар результатів діагностування
7	Постановка нових задач	Продовження діагностичних дій з розв'язання конкретних задач	Планування нових перспектив діагностичної діяльності, презентація результатів	Рекомендації викладача з вдосконалення діагностичної діяльності студентів

Діагностичні технології спрямовані на розв'язання діагностичних завдань й передбачають:

1. Постановку чітких цілей та завдань діагностичної діяльності, збір об'єктивних даних й вибір способів використання діагностичного інструментарію відповідно мети та критеріїв її досягнення, за яким можна було однозначно підтвердити результати.

2. Конструювання діагностичного пошуку, який передбачає діагностику стану професійної підготовки, сукупність діагностичних процедур, діагностичного інструментарію для збору діагностичного матеріалу.

3. Реалізацію запланованих діагностичних завдань, що потребує мотиваційної підготовки учасників діагностування, розуміння ними значущості діагностики та самодіагностики в професійному зростанні, усвідомлення й відтворення способів дій, забезпечення зворотного зв'язку у керівництві діагностичною діяльністю.

4. Організацію й реалізацію моніторингу, контролю, аналізу та оцінки результатів діагностичної діяльності.

5. Опис діагнозу, досягнутого результату й методичні рекомендації по їх використанню для

пошуку подальших ресурсів професійної підготовки в формуванні готовності майбутніх педагогів до діагностичної діяльності як важливого складника педагогічного професіоналізму.

Якість впливу технологізації професійної підготовки на формування готовності майбутніх педагогів до діагностичної діяльності забезпечує технологічний інструментарій, який виконує процесуальну та демонстраційну функції змісту навчальної інформації. Ці функції набувають особливу значущість при викладанні та дозволяють виявити ступінь його засвоєння, проілюструвати ту чи іншу залежність між явищами, фактами, висновками, результатами. Комплекс діагностичного інструментарію (опитувальники, діагностичні тести, анкетування, моделювання подієвільових ситуацій, письмові та творчі роботи та ін.) використовується для виміру ефективності професійної підготовки в формуванні готовності майбутніх педагогів до діагностичної діяльності.

Визначено що продуктивність технологізації професійної підготовки в формуванні готовності студентів до діагностичної діяльності забезпечується використанням різноманітних активних форм й методів діагностування, за умов проведення

постійного аналізу й оцінювання навчальних досягнень, рефлексії результатів власної діяльності. Використання активних форм й методів на аудиторних заняттях підвищує рівень мотивації студентів, установки на практичну діагностику та самодіагностику, розвиває аналітичні уміння (аргументувати, критично оцінювати дані, використовувати зібрану інформацію для діагностичних дій, оцінювати ефективність досягнення запланованих результатів).

Продуктивність технологізації професійної підготовки з формування готовності майбутніх педагогів до діагностичної діяльності зумовлюється систематичним й цілеспрямованим методичним супроводженням освітнього процесу, психологічною підтримкою й своєчасною допомогою викладачів студентам, які, нерідко, знаходяться в складних ситуаціях.

На етапі констатувального експерименту проводилося опитування студентів і викладачів з метою виявленні їх розуміння сутності діагностичної діяльності, ролі професійної підготовки в формуванні готовності до діагностичної діяльності. На запитання «Як ви розумієте сутність поняття «діагностична діяльність? Як вона пов'язана з Вашим професійним становленням?» 41,1% респондентів відповіли: «це діяльність, яка спрямована на виявлення здібностей й індивідуальних властивостей особистості, які забезпечують успіх в професійній діяльності»; 30,1% - «діяльність з виявлення стану того чи іншого явища, але для педагогічної діяльності вона мало значуща»; 13,3% - «професійна підготовка ніяк не пов'язана з діагностичною діяльністю, тим більш з професійним становленням студентів, для викладачів важливі лише знання їх дисципліни»; 15,5% - не дали відповіді на запитання. На запитання «Наскільки професійна підготовка й діагностична діяльність взаємозалежні? Наскільки необхідна спеціальна підготовка до діагностичної діяльності?» 45% респондентів відповіли «не бачу цієї залежності, спеціальна підготовка до діагностичної діяльності необхідна, але навчальні програми й так перевантажені»; 12% відмітили відсутність такої залежності між професійною підготовкою й діагностичною діяльністю, але бачать необхідність систематичної підготовки до діагностування з метою власного професійного зростання; 47% вказали на відсутність залежності між професійною підготовкою й діагностикою, тому що діагностична діяльність поза поля зору викладачів, але знання з основ педагогічної діагностики необхідні в роботі педагога практика. Результати анкетування підтвердили, що в ході професійної підготовки неповною мірою використовуються ресурси її технологізації й необхідність розроблення дослідної програми, спрямованої на формування готовності майбутніх педагогів до діагностичної діяльності.

Дослідно-експериментальна програма, розроблена нами, передбачала:

- засвоєння студентами теоретичних основ діагностичної діяльності як важливого джерела підвищення продуктивності педагогічної підготовки в системі університетської освіти;

- опанування ними різноманітних технологій формування готовності до діагностичної діяльності;

- методичну підготовку до психолого-педагогічного супроводження процесу діагностування професійної підготовки як важливого ресурсу успішності формування їх готовності до діагностичної діяльності.

На заняттях практикуму «Діагностична діяльність як важливий ресурс професійного зростання особистості» студенти виступали з доповідями з різних аспектів технологізації й діагностування освітнього процесу: «Створення бази технологічних дій при використанні проблемних ситуацій, тренінгів, творчих завдань в процесі вивчення навчальних дисциплін»; «Вплив діагностичних технологій на продуктивність педагогічної діяльності»; «Формування позитивної мотивації до технологізації освітнього процесу»; «Технологізація навчання як чинник формування готовності до діагностичної діяльності» та ін. Результатами «круглого столу» на тему: «Технологізація освітнього процесу як фактор формування творчої особистості» стали: ознайомлення з проблемами технологізації освіти, з досвідом організації діагностичної діяльності в системі професійної підготовки, визначення засад діагностичних технологій, процедур й діагностичного інструментарію й специфіки їх використання в освітньому процесі; презентація проєктів з використанням форм й методів діагностичної діяльності, які сприяють оптимізації професійної підготовки формування готовності майбутніх педагогів до діагностичної діяльності. Використання діагностичних технологій слугує важливим ресурсом забезпечення якості технологізації професійної підготовки в формуванні готовності майбутніх педагогів до діагностичної діяльності.

Висновки та перспективи подальших розвідок наперед. Результати дослідження, ґрунтуючись на кількісних та якісних показниках рівнів сформованості готовності майбутніх педагогів до діагностичної діяльності, підтверджують, що технологізація професійної підготовки позитивно впливає на формування цього складного особистісного утворення, шляхом забезпечення взаємодії освітнього процесу і діагностичної діяльності, використання технологій, активних форм і методів.

Проведене дослідження не вичерпує всієї різноманітності питань, що пов'язані з системою професійної підготовки майбутніх педагогів до діагностичної діяльності. Подальші наукові розвідки потребують оновлення змісту навчальних дисциплін, використання інноваційних технологій і інструментарію з орієнтацією на забезпечення ефективності технологізації освітнього процесу в формуванні готовності майбутніх педагогів до творчого розв'язання діагностичних проблем відповідно до нових парадигм вищої освіти.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ

1. Кондрашова Л.В. Концептуальна модель технології підготовки до професійної діяльності в системі дидактичної взаємодії «викладач - студент». *Наукові*

записки. Серія: Педагогічні науки. Вип.107. Кіровоград: РВВ КДПУ ім. Винниченка, 2012. С.11-20. 292 с.

2. Мартиненко С.М. Діагностична діяльність майбутнього вчителя початкових класів: теорія і практика: монографія. К.: КМПУ ім. Б.Грінченка, 2008. 434 с.

3. Мельник О.М. Підготовка майбутніх учителів початкових класів до діагностичної діяльності: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04; Запоріж. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти, Запоріжжя, 2002. 205 с.

4. Новик І.М. Формування готовності майбутніх учителів початкової школи до діагностичного супроводу розвитку пізнавальних інтересів учнів. *Молодий вчений*. 2016. № 3. С. 405-408

5. Савченко О.Я. Діагностика і дидактичні умови формування у молодших школярів мотивації умінь вчитися. *Український педагогічний журнал*. 2015. № 1. С. 85-98.

6. Чуvasова Н.О. Технологізація фахової підготовки майбутніх учителів хімії та біології з розвитку їхнього творчого потенціалу. *Znanstvena misel journal The journal is registered and published in Slovenia*, 2017. № 4. S.42-47.

7. Austin, Vance L. (2018). Effective Behaviors Employed by Successful Teachers of Students with Learning and Emotional Challenges. *Paving the Pathway for Educational Success: Effective Classroom Strategies for Students with Learning Disabilities*, 109.

8. Clement, Mary C. (2018). *What Successful Teachers Do: A Dozen Things to Ensure Student Learning*. Rowman & Littlefield

9. Kondrashov N. M., Kondrashova K. G., Chuvasov M. O., Volkova N. V., Slyusarenko N. V. (2021) Technologization of preventive activities in the system of preparing future teachers: Apuntes Universitarios, Peru. Vol. 11, № 4. P. 183-202.

10. Lunney M. Use of Critical Thinking in the Diagnostic Process. *International Journal of Nursing Terminologies and Classifications*. 2010. Vol. 21. № 2. P. 82-88

11. Maaranen K. Teacher Studets' MA Theses – A Gateway to Analitic Thinking About Teaching? A Case studu of Finnish Primary School Teachers. *Scandinavian Journal of Educational Research*. 2010. Vol. 54. № 5. P. 487-500.

REFERENCES

1. Kondrashova, L.V.(2012). Kontseptual'na model' tekhnolohiyi pidhotovky do profesiynoyi diyal'nosti v systemi dydaktychnoyi vzayemodiyi «vykladach – student». [Conceptual model of the technology of preparation for professional activity in the system of didactic interaction "teacher - student"]. *Naukovi zapysky. Vyp.107. Seriya: Pedahohichni nauky. Kirovohrad: RVV KDPU im. V.Vynnychenka, S.11-20. 292 s.* [in Ukrainian]

2. Martynenko, S. M. (2008). Diagnostychna diyal'nist' maybutn'oho vchytelya pochatkovykh klasiv: teoriya i praktyka: monohrafiya. [Diagnostic activity of the future primary school teacher: theory and practice: monograph]. K.: KMPU im. B.Hrinchenka, 434 s. [in Ukrainian]

3. Mel'nyk, O. M. (2002). Pidhotovka maybutnikh uchyteliv pochatkovykh klasiv do diahnostychnoyi diyal'nosti: dys. ... kand. ped. nauk: [Preparation of future primary school teachers for diagnostic activities: thesis. ... candidate ped. Sciences]:13.00.04;

Zaporiz. obl. in-t pislyadyplom. ped. osvity, Zaporizhzhya, 205 s. [in Ukrainian]

4. Novyk, I. M. (2016). Formuvannya hotovnosti maybutnikh uchyteliv pochatkovoyi shkoly do diahnostychnoho suprovodu rozvytku piznaval'nykh interesiv uchniv. [Formation of readiness of future primary school teachers for diagnostic support of the development of students' cognitive interests]. *Molodyy vchenyy. № 3. S. 405-408* [in Ukrainian]

5. Savchenko O.Y. (2015). Diahnostyka i dydaktychni umovy formuvannya u molodshykh shkolyariv motyvatsiyi uminnya vchytysya. [Diagnostics and didactic conditions for the formation of the motivation to learn in younger schoolchildren]. *Ukrayins'kyi pedahohichnyy zhurnal. № 1. S. 85-98* [in Ukrainian]

6. Chuvasova N.O. (2017). Tekhnolohizatsiya fakhovoyi pidhotovky maybutnikh uchyteliv khimiyyi ta biolohiyi z rozvytku yikhnoho tvorchoho potentsialu. [Technologization of professional training of future chemistry and biology teachers for the development of their creative potential]. *Znanstvena misel journal. The journal is registered and published in Slovenia, № 4. S. 42-47.* [in English]

7. Austin, Vance L. (2018). Effective Behaviors Employed by Successful Teachers of Students with Learning and Emotional Challenges. *Paving the Pathway for Educational Success: Effective Classroom Strategies for Students with Learning Disabilities*, 109. [in English]

8. Clement Mary, C. (2018). *What Successful Teachers Do: A Dozen Things to Ensure Student Learning*. Rowman & Littlefield. [in English]

9. Kondrashov, N. M., Kondrashova, K. G., Chuvasov, M. O., Volkova, N. V., Slyusarenko, N. V. (2021). Technologization of preventive activities in the system of preparing future teachers: Apuntes Universitarios, Peru. Vol. 11, № 4. P. 183-202. [in English]

10. Lunney, M. (2010). Use of Critical Thinking in the Diagnostic Process. *International Journal of Nursing Terminologies and Classifications*. Vol. 21. № 2. P. 82-88. [in English].

11. Maaranen, K.(2010). Teacher Studets' MA Theses – A Gateway to Analitic Thinking About Teaching? A Case studu of Finnish Primary School Teachers. *Scandinavian Journal of Educational Research*. Vol. 54. № 5. P. 487-500. [in English]

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРА

ЧУВАСОВ Михайло Олегович – доктор філософії, докторант Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка.

Наукові інтереси: технологізація професійної підготовки як процес формування готовності майбутніх педагогів до діагностичної діяльності

INFORMATION ABOUT THE AUTHOR

CHUVASOV Mykhailo Olegovich – Doctor of Philosophy Doctoral Candidate of

Volodymyr Vynnychenko Central Ukrainian State University.

Scientific interests: technologization of professional training as a process of forming the readiness of future teachers for diagnostic activities.

Стаття надійшла до редакції 09.02.2025 р.